

Izpitni primer št. 2

1. Opredelite in skicirajte krožni tok obratnih sredstev in pojasnite dejavnike, ki vplivajo na hitrost obračanja obratnih sredstev. (6)

2. Tehnični napredek zmanjšuje ceno delovnih sredstev, v praksi pa smo vendarle priča njihovem neprestanemu naraščanju. Pojasnite to navidezno nasprotje.(5)

3. Podjetje ima na razpolago 4000 kg surovine A, 400 kg je nabavilo po ceni 5 sit, 500 kg po ceni 7 sit, 1100 kg po ceni 10 sit, 2000 kg po ceni 15. Podjetje da iz skladišča v proizvodnjo 3000 kg surovine A. (6)

a) Izračunajte vrednost začetnih nalog

a) Izračunajte stroške in vrednost končnih zalog, če podjetje uporablja:

- metodo FIFO
- metodo LIFO
- metodo povprečne cene

4. Cobb-Douglasova produkcijska funkcija je podana v naslednji obliki: $Q = A * K^{0,4} L^{0,8}$ (10)

a) V pogojih kakšnih donosov se odvija produkcija (odgovor utemeljite)?

b) Za koliko se poveča proizvod, če se ob fiksnem obsegu kapitala, obseg zaposlitve dela poveča za 30%?

c) Koliko znaša PP_L , če je $MP_L = 90$?

d) Koliko znaša elastičnost povprečnih stroškov v tem primeru in kaj nam pove?

5. NALOGA

a) Opredelite prag rentabilnosti in optimalni obseg poslovanja

b) Opredelite in skicirajte 1. in 2. prag rentabilnosti ter optimalni obseg poslovanja pri popolnem konkurentu ob predpostavki, da je tržna cena večja od AC_{min} in pojasnite, kako se giblje mejni in celotni profit na označenih intervalih.

6. Pojasnite povezavo med produktivnostjo dela in ekonomičnostjo.
7. Za podjetje X bi morali analizirati kazalce uspešnosti poslovanja. Katere primerjave bi naredili?
8. Opredelite konvencionalne in kompleksne investicije.
9. Podjetje je v začetku obračunskega obdobja kupilo 20.000 kg surovine A po ceni 800 sit/kg in 18.000 kg surovine B po ceni 900 sit/kg. Dobavitelj surovine A je zahteval takojšnje plačilo v celoti, dobavitelj surovine B pa je odobril kredit v višini 50% vrednosti nabave. Iz obeh surovin so izdelali 50.000 proizvodov, katerih lastna cena je 600 sit, prodajo pa jih po ceni 900 sit/enoto. Podjetje ima 3 redne odjemalce. Prvemu so prodali 20.000 enot, drugemu 18.000 enot, tretjemu pa le 8.000 enot, saj plača količino šele v naslednjem obdobju. Prva dva sta plačala ob prevzemu. Ugotovite, koliko so znašali izdatki, prejemki, prihodki, odhodki in dobiček v tekočem obračunskem obdobju.
10. Podjetje proučuje investicijo, ki zagotavlja notranjo stopnjo donosa 25%. Investicijsko vlaganje v to investicijo znaša 50 mio sit. Podjetje razpolaga z 20 mio sit lastnih sredstev. Ali naj podjetje sprejme investicijo, če znaša obrestna mera, po kateri lahko dobi kredit, 30%, alternativna naložba lastnih sredstev pa bi podjetju zagotavljala 20% donosnost? Z vsaj koliko lastnih sredstev bi moralo podjetje razpolagati, če je oportunitetni strošek dodatnih lastnih sredstev, ki jih podjetje lahko pridobi namesto kredita, 25%, da bi z investicijo pokrilo vse stroške? (10)
11. Podjetje Kroj proizvaja tri vrste proizvodov. V letu 1995 je proizvedlo 200.000 moških hlač, 300.000 ženskih hlač in 400.000 otroških hlač, za kar je potrebovalo 100.000 ur dela. V letu 1996 je podjetje proizvedlo 240.000 moških hlač, 400.000 ženskih hlač in 200.000 otroških hlač in sicer v 120.000 urah dela. Za moške hlače je bila prodajna cena v letu 1995 5.000 sit, leto kasneje pa višja za 10%. Ženske hlače so v letu 1995 stale kupce 6.000 sit, kar je dvakrat več kot otroške hlače v tem istem letu. V letu 1996 so bile otroške hlače dražje za 20%, v primerjavi s predhodnim letom, ženske hlače pa so bile dražje za 5%. Ugotovite ali se je produktivnost v letu 1996 glede na leto 1995 realno povečala ali zmanjšala in izračunajte tudi realni indeks gibanja produktivnosti dela v navedenem obdobju. (10)
12. Podjetje, ki proizvaja 4 vrste proizvodov, načrtuje za prihodnje leto naslednjo proizvodnjo:

Proizvod	Načrt. Q	Načrt. AVC
A	50.000	100
B	100.000	150
C	100.000	200
D	150.000	200

a) Kolikšne bi morale biti PC proizvodov, da bi podjetje poleg spremenljivih stroškov pokrilo še 90 mio fiksnih stroškov in doseglo želeni presežek v višini 15 mio sit. Uporabite metodo kalkuliranja po spremenljivih stroških!

b) Ugotovite, ali je podjetje doseglo načrtovani dobiček, če veste, da so bile prodajne cene enake dejanskim in dejanske količine proizvodnje enake načrtovanim, dejanski spremenljivi stroški po enoti proizvoda pa: A - 150 sit, B - 100 sit, C - 190 sit, D - 225 sit.

13. Podjetje je kupilo nov stroj A po nabavni vrednosti 40 mio sit. Dodatno je nabavilo še opremo B, ki jo je kupilo v tujini po ceni 15 mio sit. Carina zanjo je znašala 4 mio sit, stroški montaže pa še dodaten 1 mio sit. Podjetje razpolaga tudi z novim strojem C, čigar nabavna vrednost znaša 30 mio sit. Ocenjena življenjska doba obeh strojev in dodatne opreme znaša 4 leta. Izračunajte letne zneske amortizacije, pri čemer za stroj A uporabite linearno metodo s spremenjenimi stopnjami, tako da boste v prvi polovici življenjske dobe odpisali 80% vrednosti stroja A, v drugi polovici življenjske dobe pa 20% vrednosti. Stroj B amortizirajte po metodi vsote letnih števil, stroj C pa s pomočjo proizvodne metode, če veste, da v podjetju predvidevajo, da bodo po posameznih letih proizvedli naslednje količine proizvodov: v prvem in četrtem letu vsakokrat po 20.000 enot, v drugem letu 25.000 enot in v tretjem letu 35.000 enot in so bile dejanske količine proizvodnje enake predvidenim. (10)